

ที่ ยล ๐๐๓๗.๔/ ๓๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดยะลา

ถนนสุขยางค์ ยล ๙๕๐๐๐

มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การขอการตั้งสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๑๖

ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาและมีความเห็นเกี่ยวกับข้อหารือกรณีบริษัท สยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้ง สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้หารือว่า สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ ได้หรือไม่ หรืออาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินกิจการแข่งขันกับเอกชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๑) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ให้ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยทางเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยะลา www.yalalocal.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษฎา บุญราช)
ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยะลา

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร./โทรสาร. ๐-๗๓๒๒-๒๗๘๖

www.yalalocal.go.th

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

☐	ก.บ.ป.
☐	ก.บ.บ.
☐	ก.บ.ค.
☒	ก.บ.ร.
☐	ก.บ.อ.

ที่ มท 0808.3/ว **416**

ส.จ.ร.ร.ด.
เลขที่รับ 3040
เวลา 13:55 น.
ลงวันที่ 8 ส.ค. 2553

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. 10300

26 กุมภาพันธ์ 2553

เลขานุการ ผ.ร.ย.ล.
วันที่ 11 ส.ค. 2553
รับวันที่
(ลงชื่อ) 1219 ผู้รับ

เรื่อง การหรือการตั้งสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดขอนแก่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือจังหวัดขอนแก่น ที่ ขก 0037.4/10873 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552
2. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.3/23579 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2552
3. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.3/1712 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553

ด้วยจังหวัดขอนแก่นแจ้งว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้หารือกับ บริษัท สยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงได้หารือว่า สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้หรือไม่ หรืออาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินการแข่งขันกับเอกชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84(1) เพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงได้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาข้อหารือในเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งให้จังหวัดขอนแก่นเพื่อแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นทราบแล้ว โดยที่ข้อหารือเรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงได้ส่งเรื่องดังกล่าวมาเพื่อทราบและแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระวัฒน์ ชื่นวาริน)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้

โทร 0-2241-0755 โทรสาร 0-2241-9042

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

1086

พ.ศ. 2552

ที่ ขก 0037.4/

10843

สำนักกฎหมายและระเบียบข้อ

เลขรับ 26 พ.ค. 2552

เรื่อง ทาหรือการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ

เวลา

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

เลขรับ 27606

วันที่ 25 พ.ค. 2552

ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น

ถนนศูนย์ราชการ ขก 40000

ส่วนนโยบายการค้าและพัฒนารายได้

เลขรับ 579

เรื่อง ทาหรือการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) พ.ศ. 2552

เวลา

สำนักกฎหมายและระเบียบข้อ

เลขรับ 1798

วันที่ 25 พ.ค. 2552

เวลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่ ขก 51001/2560 ลงวันที่ 9 เมษายน 2552

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้ทาหรือกรณีบริษัทสยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นผู้ลงทุนจัดตั้ง และบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) ในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงขอทาหรือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สามารถดำเนินการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) ในเชิงพาณิชย์ เพื่อจำหน่ายก๊าซให้กับประชาชนทั่วไป ตามนัยมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ได้หรือไม่ หรืออาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินการแข่งขันกับเอกชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 84 (1) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดขอนแก่นพิจารณาตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจทากิจการที่มีลักษณะเป็นการพาณิชย์ได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย กำหนด ประกอบมาตรา 17(15) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุนและการทากิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ แต่เมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ม.84(1) รัฐต้องไม่ประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับเอกชนเว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค ประกอบบันทึกสำนักงานกฤษฎีกา เรื่อง การประกอบกิจการเคเบิลทีวีของเทศบาล เรื่องเสร็จที่ 524/2544 ซึ่งการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไป เข้าลักษณะเป็นการทาการค้าเพื่อหวังผลกำไรเป็นการแข่งขันกับเอกชนและมีได้เป็นไปเพื่อรักษา

ความมั่นคงของรัฐ ผลประโยชน์ของส่วนรวมหรือเกื้อหนุนการจัดให้มีสาธารณูปโภค องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงไม่สามารถดำเนินการได้แต่หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กระทำการโดยมีลักษณะให้บริการประชาชนโดยมิได้หวังผลกำไร ถึงแม้จะเข้าลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการจัดให้บริการสาธารณูปโภค กรณีเช่นนี้ถือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สามารถดำเนินการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) ได้

จังหวัดขอนแก่น จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดขอนแก่นถูกต้องหรือไม่ เพื่อแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พ.

(นายทรงพล จำปาพันธุ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร.0-4324-3828

ที่ มท 0808.3/ 23579

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา ดุสิต ทท. 10300

3 ธันวาคม 2552

เรื่อง การหรือการตั้งสถาบันบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดขอนแก่น ที่ ขก 0037.4/10873 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552

ด้วยจังหวัดขอนแก่นแจ้งว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้หารือกับ บริษัท สยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถาบันบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงขอหารือว่า สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้หรือไม่ หรืออาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินการแข่งขันกับเอกชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84(1) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการจัดตั้งและบริหารจัดการสถาบันบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ นั้น มีความเห็นเป็น 2 แนวทางดังนี้

1. ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ไม่มีบทบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดตั้งและบริหารจัดการสถาบันบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ได้แต่อย่างใด แม้ว่ามาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการพาณิชย์ได้ก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวก็ต้องเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดด้วย ทั้งนี้ เป็นไปแนวทางคำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 198-199/2552 เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเป็นผู้ประกอบการรับจ้างแปรสภาพหัวมันสำปะหลังตามโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2551/52

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นสามารถดำเนินการจัดตั้งและบริหารจัดการสถาบันบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ได้ตามมาตรา 48(9) และมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ประกอบมาตรา 17(15) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดโดยการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองซึ่งเกี่ยวกับการพาณิชย์ ประกอบกับการจัดตั้งและบริหารจัดการสถาบัน

/บริการ ...

บริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้กับประชาชนทั่วไป ซึ่งถือเป็นการประกอบกิจการเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่มีลักษณะเป็นกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินการได้ และสามารถเทียบเคียงแนวทาง คำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 383/2533 เรื่อง การยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้กับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือสาธารณูปการ (กรณีการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย) สรุปได้ว่า การประกอบธุรกิจปิโตรเลียมกรณี จำหน่ายก๊าซธรรมชาติมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนเป็นการทั่วไป อันมีลักษณะเป็นกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค สำหรับประเด็นว่า การดำเนินกิจการดังกล่าวจะมีลักษณะ เป็นการแข่งขันกับเอกชนหรือไม่ เพียงใด นั้น เห็นว่า เมื่อการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นการจัดให้มี สาธารณูปโภค จึงอยู่ในข้อยกเว้นเรื่องการแข่งขันกับเอกชน ตามมาตรา 84(1) แห่งรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงสามารถจัดตั้งและ บริหารจัดการสถานีบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์เพื่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้กับประชาชนทั่วไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตอบข้อหารือดังกล่าวด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรัตน์ สกตพันธุ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้
โทร 0-2241-0755 โทรสาร 0-2241-9042

26 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง การหรือการตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

อ้างถึง หนังสือจังหวัดขอนแก่น ที่ ขก 0037.4/10873 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2552

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0901/0162 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553

ตามที่จังหวัดขอนแก่นแจ้งว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้หาหรือกรณี บริษัท สยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงขอหารือว่า สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้หรือไม่ หรืออาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินกิจการแข่งขันกับเอกชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84(1) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า ได้ส่งข้อหาดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า การดำเนินการใดๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบัญญัติไว้ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะดำเนินกิจการใดจึงต้องพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ดังนั้น แม้มาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ จะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ได้ก็ตาม แต่การดำเนินกิจการนั้นต้องเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เมื่อปรากฏว่าในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติได้ นอกจากนี้แม้ว่ามาตรา 45(8) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา 17(29) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ

ขั้นตอน ...

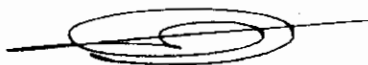
ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ จะได้กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำได้ก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ากฎกระทรวง (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 หรือประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 17(29) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถจัดทำกิจการเกี่ยวกับการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติได้ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงไม่สามารถลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติโดยอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวได้เช่นกัน

สำหรับประเด็นที่ว่าการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะถือเป็นการดำเนินกิจการสาธารณูปโภคหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำสาธารณูปโภคได้ดังเช่นกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงไม่สามารถจัดทำกิจการสาธารณูปโภคได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ไม่ว่าการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นก็ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ความเห็นว่าการดังกล่าวเป็นกิจการสาธารณูปโภคตามมาตรา 84(1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระวัฒน์ ชื่นวาริน)

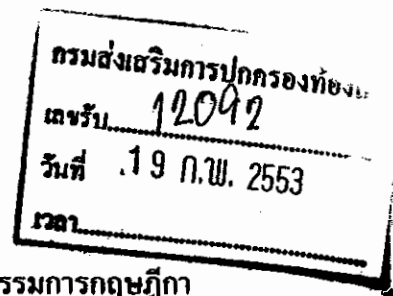
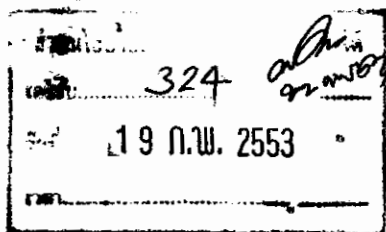
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้

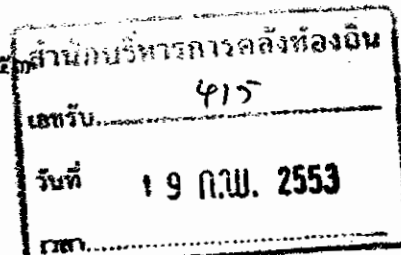
โทร 0-2241-0755 โทรสาร 0-2241-9042

ที่ นร ๐๔๐๑/ ๐๑๖๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ทารือการตั้งสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๑/ป ๐๑๐
ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ
(NGV)

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานี
บริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) นั้น และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้
กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) แต่งตั้งผู้แทน
ไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้
อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๔
ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๔ ต่อ ๑๖๔๔
โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๔๑๖๒
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

นางสาวไพจิตร วิจิตรธรรม

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๘.๓/๒๓๕๗ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยจังหวัดขอนแก่นแจ้งว่า บริษัทสยามราชธานี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถานบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการในเชิงพาณิชย์และสำหรับใช้ในกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จังหวัดฯ จึงขอหารือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้หรือไม่ หรืออาจจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินกิจการแข่งขันกับเอกชนตามมาตรา ๘๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หรือไม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็นสองแนวทางดังนี้

๑. แม้ว่ามาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ จะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ได้ก็ตาม แต่จะต้องเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามความเห็นในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสมัครเป็นผู้ประกอบการรับจ้างแปรรูปหัตถ์ไม้สาปะหลังตามโครงการแทรกแซงตลาดไม้สาปะหลัง ปี ๒๕๕๑/๕๒ (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๔-๑๙๕/๒๕๕๒)

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นสามารถดำเนินการจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์ได้ตามมาตรา ๘๕ (๔) และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมาตรา ๑๗ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองโดยการพาณิชย์ ประกอบกับการจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้กับประชาชนทั่วไปซึ่งถือเป็นการประกอบกิจการเพื่อประโยชน์แก่

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๑๖๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประชาชนที่มีลักษณะเป็นกิจการสาธารณูปโภค จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินการได้ และสามารถเทียบเคียงได้กับความเห็นในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การยกเว้นภาษีโรงเรียนและที่ดินให้กับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ (กรณีการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย) (เรื่องเสร็จที่ ๓๘๓/๒๕๓๓) ซึ่งสรุปได้ว่า การประกอบธุรกิจปิโตรเลียมกรณีจำหน่ายก๊าซธรรมชาติมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนเป็นการทั่วไป อันมีลักษณะเป็นกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค สำหรับประเด็นที่ว่า การดำเนินการดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชนหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อเป็นการจัดให้มีสาธารณูปโภค จึงอยู่ในข้อยกเว้นเรื่องการแข่งขันกับเอกชนตามมาตรา ๘๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงสามารถจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติในเชิงพาณิชย์เพื่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้กับประชาชนทั่วไปได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การดำเนินการใดๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐* และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบัญญัติไว้ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะดำเนินการใดจึงต้องพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (๑) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- (๒) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (๓) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๔) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๕) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๖) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๔ เฉพาะภายในเขตสภาพตำบล
- (๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๗ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๘) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(มีต่อหน้าถัดไป)

ตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ดังนั้น แม้มาตรา ๕๐^๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ จะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ได้ก็ตาม แต่การดำเนินกิจการนั้นต้องเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เมื่อปรากฏว่าในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติได้ นอกจากนี้ แม้มาตรา ๔๕ (๔)^๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จะได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา ๑๗ (๒๙)^๘ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ จะได้กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำได้ก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ปรากฏว่ากฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ (๒๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถจัดทำกิจการเกี่ยวกับการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติได้ ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๖ มาตรา ๕๐ การดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะเป็นการพาณิชย์ อาจทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๘ มาตรา ๑๗ ภายใต้งบับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ

ประกาศกำหนด

๑.ล๑

๑.ล๑

จึงไม่สามารถลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติโดยอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวได้เช่นกัน

สำหรับประเด็นที่ว่าการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะถือเป็นการดำเนินกิจการสาธารณูปโภคหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำสาธารณูปโภคได้ดังเช่นกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงไม่สามารถจัดทำกิจการสาธารณูปโภคได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ไม่ว่าจะการลงทุนจัดตั้งและบริหารจัดการสถานบริการก๊าซธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจะเป็นกิจการสาธารณูปโภคหรือไม่ก็ตาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นก็ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ความเห็นว่าการดังกล่าวเป็นกิจการสาธารณูปโภคตามมาตรา ๘๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

มาตรา ๘๔ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยต้องยกเลิกและละเว้นการตรวจกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีสาธารณูปโภค

ฯลฯ

ฯลฯ